
UNIVERSITI SAINS MALAYSIA

Peperiksaan Semester Kedua
Sidang Akademik 2004/2005

Mac 2005

HBT 105 - Kaedah Penterjemahan

Masa : 2 jam

Sila pastikan bahawa kertas peperiksaan ini mengandungi SEPULUH muka surat yang bercetak sebelum anda memulakan peperiksaan ini.

ARAHAN KEPADA CALON:

1. Jawab TIGA soalan sahaja.
2. **Soalan 1 WAJIB** dijawab.
3. Jawab mana-mana DUA soalan lain.

1. Teliti **TEKS A** dan **TEKS B** di bawah. Jawab [a] DAN [b].

TEKS A

Agih pendapatan

RHB Unit Trust Management Bhd, mengisytiharkan pengagihan pendapatan kasar RHB Dynamic Fund, sebanyak tiga sen seunit bagi tahun kewangan berakhir 31 Disember 2004.

Sejak pelancarannya pada September 1992, dana itu mengisytiharkan agihan pendapatan purata sebanyak 5.67 sen (kasar) setahun, atau pendapatan kasar berjumlah 68 sen, kata RHB Unit Trust dalam kenyataan semalam.

Sumber: *Berita Harian*, 11 Januari 2005, B1.

TEKS B

Oil firms toward US\$46, weighs Opec talk, weather

OIL prices climbed toward US\$46 (RM174,80) a barrel yesterday, bolstered by tougher Opec talk on defending prices and the continued risk of a US cold spell to thin winter fuel supplies.

US light crude rose 29 cents to US\$45.72 a barrel, building on last week's nearly US\$2 rise and breaking beyond the market's month-long US\$40-\$45 trading range. Traders saw resistance at US\$46.35, the highest since Dec 1.

Despite warmer-than-usual winter weather conditions in the US Northeast, the biggest consumer of heating oil in the world, dealers remain concerned that a cold snap could strain heating oil inventories that are 9% below year-ago levels. --- *Reuters*

Sumber: *The Edge FinancialDaily*, 11 Januari 2005, 4.

- [a] Tulis satu analisis yang kritis terhadap kedua-dua teks tersebut. Pastikan anda mengambil kira ([i]-[v]) di dalam analisis anda.

- [i] ciri-ciri umum teks
- [ii] penulis teks
- [iii] jenis teks
- [iv] tujuan teks
- [v] gaya penulisan teks

[20 markah]

...3/-

- [b] Gunakan kaedah penterjemahan yang berbeza dan terjemahkan perenggan pertama **TEKS A** dan **TEKS B**. Nyatakan kaedah-kaedah yang anda gunakan.

[20 markah]

2. Jawab [a] DAN [b].

- [a] Terjemahkan [i]–[xv] ke bahasa Malaysia, dengan memberi perhatian kepada perkataan yang bergaris.

- [i] The coat is waterproof, yet light and comfortable.
- [ii] You should eat more, or you'll fall ill.
- [iii] I am lucky in that I have five older brothers.
- [iv] I couldn't find you so I left.
- [v] She spends hours and hours on the phone every night.
- [vi] She writes to me once a month, if only to scold me for not answering her last letter yet.
- [vii] Seeing as Adam is a medical doctor, I would assume he is intelligent.
- [viii] She didn't want to tell me what happened, not that I really wanted to know.
- [ix] Granted that he is not lying, what should we do after this?
- [x] I was afraid to open the door, lest he should follow me.
- [xi] I am forever controlling my food intake since I put on weight easily.
- [xii] I hope you can try and get some tickets for the concert.
- [xiii] No sooner had I sat down to rest than it started raining.
- [xiv] He's anything but violent.
- [xv] While I accept that he's not perfect, I do actually quite like him.

[15 markah]

...4/-

- [b] Teliti TEKS C dan TEKS D. TEKS D merupakan terjemahan TEKS C.

TEKS C

2. What translation theory is about

Instance, O instance
(*Troilus and Cressida* V. ii. 155.)

Translation theory is a misnomer, a blanket term, a possible translation, therefore a translation label, for *Übersetzungswissenschaft*. In fact translation theory is neither a theory nor a science, but the body of knowledge that we have and have still to have about the process of translating: it is therefore an -ology, but I prefer not to call it 'translatology' (Harris, 1977) or 'traductology' (Vasquez, 1977), because the terms sound too pretentious—I do not wish to add to any -ologies or -isms. Besides, since, as Gombich (1978) has pointed out, *Kunstwissenschaft* translates 'art theory', 'translation theory' will do.

Translation theory's main concern is to determine appropriate translation methods for the widest possible range of texts or text-categories. Further, it provides a framework of principles, restricted rules and hints for translating texts and criticizing translations, a background for problem-solving. Thus, an institutional term ('MP') or a metaphor ('the stone died' (see Levin, 1977)) or synonyms in collocation or metalingual terms may each be translated in many ways, if it is out of context; in these areas, the theory demonstrates the possible translation procedures and the various arguments for and against the use of one translation rather than another in a particular context. Note that translation theory is concerned with choices and decisions, not with the mechanics of either the source language (SL) or the target language (TL). When Catford (1965) gives a list of words that are grammatically singular in one language and plural in another, he may be helping the student to translate, he is illustrating contrastive linguistics, but he is not contributing to translation theory.

Lastly, translation theory attempts to give some insight into the relation between thought, meaning and language; the universal, cultural and individual aspects of language and behaviour, the understanding of cultures; the interpretation of texts that may be clarified and even supplemented by way of translation.

Thus translation theory covers a wide range of pursuits, attempts always to be useful, to assist the individual translator both by stimulating him to write better and to suggest points of agreement on common translation problems. Assumptions and propositions about translation normally arise only from practice, and should not be offered without examples of originals and their translations. As with much literature *à thèse*, the examples are often more interesting than the thesis itself. Further, translation theory alternates between the smallest detail, the significance (translation) of dashes and hyphens, and the most abstract themes, the symbolic power of a metaphor or the interpretation of a multivalent myth.

Sumber: Newmark, P., 1988. **Approaches to Translation**, London: Prentice Hall International (UK) Ltd, ms. 19.

TEKS D

2. Apakah Teori Penterjemahan

Instance, O Instance

(*Troilus and Cressida* V.ii.155)

Istilah teori terjemahan itu tidak tepat, iaitu satu istilah umum, mungkin satu terjemahan bagi *Übersetzung swissenschaft*. Malah teori terjemahan itu bukan teori bukan juga satu sains, sekadar sekumpulan pengetahuan yang kita miliki dan perlu terus diperolehi dalam proses menterjemah: oleh itu bidang ini bersifat satu – ologi, tetapi saya tidak suka menyebutnya ‘translatology’ (Harris, 1977) atau ‘traductology’ (Vasquez, 1977), kerana istilah-istilah ini agak muluk – saya tidaklah berniat menambahkan lagi nama-nama – ologi atau – isme. Tetapi seperti yang dipertunjukkan oleh Gombrich (1978), oleh sebab *Kunstwissenschaft* boleh diterjemahkan sebagai ‘teori seni’ maka ‘teori terjemahan’ pun sudah memadai.

Tumpuan utama teori terjemahan berkait dengan penentuan kaedah penterjemahan yang sesuai bagi kebanyakan jenis teks atau kumpulan teks. Selain itu, teori ini membekalkan semacam kerangka dasar, peraturan-peraturan dan petunjuk untuk menterjemahkan teks dan menilai terjemahan; sebagai satu gambaran latar untuk menyelesaikan masalah. Oleh itu satu-satu istilah jabatan (‘PT’) atau kiasan (‘the stone died’ (lihat Levin, 1977)), sinonim dalam konteks kolokasi atau istilah metabahasa mungkin setiap satunya dapat diterjemahkan berbagai-bagai cara kalau di luar konteks; dalam hal ini, teori tersebut menunjukkan tatacara penterjemahan mungkin serta pelbagai hujah menyokong atau menentang penggunaan satu-satu kaedah penterjemahan dalam konteks tertentu. Perhatikan bahawa teori terjemahan itu berkait rapat dengan pilihan dan keputusan bukan dengan persoalan

APAKAH TEORI PENTERJEMAHAN

bahasa sumber atau bahasa sasaran. Apabila Catford (1965) menyenaraikan perkataan yang mufrad dalam satu-satu bahasa dan menyenaraikan perkataan yang jamak dalam bahasa yang lain, beliau mungkin membantu pelajar menterjemah, beliau mungkin memperlihatkan konsep linguistik bandingan tetapi beliau tidaklah menyumbang apa-apa kepada teori terjemahan.

Alhasil, teori terjemahan berusaha memberi sedikit wawasan terhadap hubungan antara pemikiran, makna dan bahasa; aspek sar-wajagat, budaya dan peribadi yang ada dalam bahasa dan perilaku, pemahaman tentang budaya; pentafsiran teks yang mungkin dapat dijelaskan atau ditokok tambah melalui penterjemahan.

Natijahnya, teori terjemahan meliputi persoalan-persoalan yang luas, dari hal usaha dan percubaan yang sentiasa berniat baik untuk membantu penterjemah perseorangan dengan cara merangsang penterjemah supaya menghasilkan terjemahan yang lebih baik, dan mencadangkan penyelesaian masalah terjemahan bersama. Andaian dan pernyataan tentang terjemahan lazimnya terbit daripada amalan, dan tidak harus dikemukakan tanpa contoh baik terjemahannya mahupun bentuk asal. Seperti penulisan seperti ini, contoh-contoh sedemikian kadang-kadang lebih menarik daripada persoalannya. Malah, teori terjemahan mengubah-ubah perhatiannya daripada perkara titik-bengik; kepentingan seperti sempang dan satar kepada persoalan paling mujarad, seperti upaya perlambangan di sebalik kiasan atau pentafsiran sesuatu dongeng yang beraneka makna.

Bayangkan masalahnya: sesuatu teks yang akan diterjemahkan umpama sebiji zarah, dalam satu medan elektrik, yang ditarik oleh dua kuasa budaya dan norma dua bahasa yang bertentangan, sifat keperibadian seseorang penulis (yang mungkin melanggar semua peraturan bahasanya sendiri), serta selera berbeza-beza daripada pembacaannya, prasangka penterjemah dan mungkin juga penerbitnya. Tambahan pula, teks berkenaan sekarang dalam tangan seorang penterjemah yang mungkin lemah dari segi beberapa kelayakan penting, seperti: ketepatan, ketekunan, berdaya lentur, canggih dan peka dalam penggunaan bahasanya sendiri yang mungkin akan menyelamatkan penterjemah daripada kelemahan dalam dua aspek lain, iaitu pengetahuan tentang matan teks dan penguasaan terhadap bahasa sumber.

Marilah kita tinjau masalah amali dahulu. Pertama, penterjemah mestilah memahami teks, lazimnya menganalisis, atau sekurang-kurangnya berupaya membuat itlakan terhadap teks sebelum memilih

Dengan contoh-contoh yang sesuai daripada **TEKS D**, nilaikan **TEKS D** dengan membincangkan pendekatan yang telah digunakan oleh penterjemah.

[15 markah]

3. Jawab [a] DAN [b].

[a] Jawab [i] DAN [ii].

[i] Terjemahkan ayat-ayat yang berikut ke bahasa Malaysia dengan memberi perhatian kepada perkataan yang bergaris.

1. It is hardly my fault that it's raining.
2. The weakness of the system is glaringly obvious.
3. She was falsely accused of shoplifting.
4. She has justly been chosen as one of the greatest singers in Singapore.
5. She was shocked to learn that she was incurably ill.

[10 markah]

[ii] Huraikan secara terperinci kaedah yang anda gunakan untuk menterjemahkan perkataan bergaris dalam setiap ayat di atas.

[5 markah]

[b] Jawab [i] DAN [ii].

[i] Terjemahkan **TEKS E** ke Bahasa Malaysia.

[10 markah]

TEKS E

Appreciation sparkled in Berkley's eyes. "Or mad."
"Even insane."
He nodded. "Cracked."
"Addlepatated," she shot back.
"Nicked in the nob."
She grinned. "Around the bend."
He raised a brow. "Not all there."
She thought for a moment. "The walls don't go all the way to the roof."
"One brick short of a full load," he said without pause.
"Half-witted."
"Simpleminded."
"Featherhead."
"Noodle brained."
She laughed. "Not the brightest star in the sky."
"Oh, but you are." His voice was cool, but there was a distinct gleam in his eye. "I cannot imagine any celestial being that could possibly outshine you."

Sumber: Alexander, V., 2004. **The Pursuit of Marriage**, New York: Avon Books, ms. 63.

[ii] Nyatakan dan per jelas kaedah yang anda gunakan dalam menterjemah mana-mana DUA unsur kiasan yang terdapat dalam teks tersebut.

[5 markah]

4. Jawab [a] DAN [b].

[a] Jawab [i] DAN [ii].

[i] Terjemahkan ayat-ayat yang berikut ke bahasa Malaysia dengan memberi perhatian kepada perkataan yang bergaris.

1. The car is responsible for causing a lot of damage to our environment.
2. I hope to see you and the family soon.
3. How much does your car do to the litre?
4. The Smiths are coming to dinner this Saturday.
5. It is impossible to predict what will happen in the future.
6. I can't believe you took a picture with the Michael Jackson.
7. Can you do the waltz?
8. It is not a good idea to spend more than three hours at the wheel without a break.

[8 markah]

[ii] Huraikan secara terperinci kaedah yang anda gunakan untuk menterjemahkan kata sandang yang bergaris dalam setiap ayat di atas.

[8 markah]

[b] Jawab [i] DAN [ii].

[i] Terjemahkan **TEKS F** ke dalam bahasa Inggeris supaya pelajar asing di Universiti Sains Malaysia yang tidak memahami bahasa Malaysia dapat memahaminya.

[7 markah]

[ii] Bincangkan kaedah-kaedah yang anda ambil dalam menterjemah neologisme dan perkataan pinjaman.

[7 markah]

...TEKS F/-
...10/-

TEKS F

siri perutusan tahunan naib canselor

revolusi pendidikan

merekayasa sebuah universiti

Jumaat, 14 Januari 2005 | 9:00 pagi
Dewan Tuanku Syed Putra

& Majlis Bacaan Yaasin
serta Tahlil Khas
Khamis, 13 Januari 2005
Selepas Solat Maghrib
di Masjid Al-Malik Khalid

*Seluruh warga kampus
dijemput menghadiri
kedua-dua majlis ini.*

Maklumat lanjut hubungi:
Pejabat Naib Canselor -
04 - 653 3105/653 3165
Pejabat Perhubungan Awam -
04 - 653 3114/653 2519

E-mel: pro@notes.usm.my

www.usm.my